Architekt/architektka kybernetické bezpečnosti (kód: 18-017-T)

Autorizující orgán: Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
Skupina oborů: Informatické obory (kód: 18)
Týká se povolání: Architekt kybernetické bezpečnosti
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 7

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v legislativě v oblasti kybernetické bezpečnosti	7
Uplatňování principů návrhu architektury informačních systémů se zohledněním požadavků kybernetické bezpečnosti	7
Orientace v pojmech a definicích z oblasti návrhu architektury informačních systémů	7
Kapacitní plánování při návrhu architektury kybernetické bezpečnosti	7
Začlenění řízení rizik do architektury kybernetické bezpečnosti	7
Uplatnění technických bezpečnostních prvků (security devices) v architektuře informačních systémů	7
Principy návrhu bezpečné architektury ICT	7
Principy realizace jednotlivých bezpečnostních opatření podle zákona o kybernetické bezpečnosti	7

Platnost standardu

Standard je platný od: 06.07.2026

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v legislativě v oblasti kybernetické bezpečnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat význam a vysvětlit členění zákona č. 264/2025 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů	Ústní ověření
b) Popsat a vysvětlit prováděcí předpisy vztahující se k zákonu č. 264/2025 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů, (vyhláška č. 409/2025 Sb., o bezpečnostních opatřeních poskytovatele regulované služby v režimu vyšších povinností, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 410/2025 Sb., o bezpečnostních opatřeních poskytovatele regulované služby v režimu nižších povinností, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 408/2025 Sb., o regulovaných službách, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 334/2025 Sb., o Portálu Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost a požadavcích na některé úkony, ve znění pozdějších předpisů)	Ústní ověření
c) Definovat legislativní rámec pro vyspecifikovanou povinnou osobu v souladu se zákonem č. 264/2025 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Uplatňování principů návrhu architektury informačních systémů se zohledněním požadavků kybernetické bezpečnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost principů a procesů řízení architektury kybernetické bezpečnosti podle metodik publikovaných NÚKIB	Písemné ověření
b) Vysvětlit zásady návrhu architektury kybernetické bezpečnosti	Ústní ověření
c) Vysvětlit vedení dokumentace IS a služeb ICT v modelech, které jsou v souladu se standardy TOGAF a ArchiMate	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v pojmech a definicích z oblasti návrhu architektury informačních systémů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Aplikovat pojmy z oblasti procesní architektury (firemní procesy, datové toky) dle konkrétního zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Prokázat znalost v pojmech a procesech CSIRT týmů (ve smyslu RFC 2350)	Písemné ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kapacitní plánování při návrhu architektury kybernetické bezpečnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost v oblasti řízení finančních zdrojů (stanovení rozpočtu dle potřeby prioritizace realizačních projektů a rozdělení na etapy)	Písemné ověření
b) Prokázat znalost v základních pojmech z oblasti řízení lidských zdrojů (alokace lidských zdrojů dle potřeby prioritizace realizačních projektů a rozdělení na etapy)	Písemné ověření
c) Identifikovat požadavky na zajištění kybernetické bezpečnosti a aplikovat jednotlivé požadavky do návrhu architektury kybernetické bezpečnosti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Začlenění řízení rizik do architektury kybernetické bezpečnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat analýzu rizik dle vyhlášky č. 409/2025 Sb., o bezpečnostních opatřeních poskytovatele regulované služby v režimu vyšších povinností, ve znění pozdějších předpisů	Ústní ověření
b) Prokázat znalost v principech stanovení aktiv včetně určení jejich hodnoty, hrozeb, zranitelností, dopadů, odpovědností a opatření v rámci kybernetické bezpečnosti dle vyhlášky č. 409/2025 Sb., o bezpečnostních opatřeních poskytovatele regulované služby v režimu vyšších povinností, ve znění pozdějších předpisů	Písemné ověření
c) Aplikovat vybranou metodu řízení rizik do návrhu architektury kybernetické bezpečnosti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Uplatnění technických bezpečnostních prvků (security devices) v architektuře informačních systémů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Specifikovat a navrhnout nástroje pro ochranu integrity komunikačních sítí a popsat možnosti jejich uplatnění	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Specifikovat nástroje pro ověřování identity uživatelů a řízení přístupových oprávnění a popsat možnosti jejich uplatnění	Ústní ověření
c) Specifikovat nástroje pro ochranu před škodlivým kódem a popsat možnosti jejich uplatnění	Ústní ověření
d) Specifikovat nástroje pro zaznamenávání činností informačních systémů podporujících regulovanou službu podle zákona č. 264/2025 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů, jejich uživatelů a administrátorů a popsat možnosti jejich uplatnění	Ústní ověření
e) Specifikovat nástroje pro detekci kybernetických bezpečnostních událostí a nástroj pro sběr a vyhodnocení kybernetických bezpečnostních událostí a popsat možnosti jejich uplatnění	Ústní ověření
f) Specifikovat kryptografické prostředky a popsat možnosti jejich uplatnění	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Principy návrhu bezpečné architektury ICT

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé topologie počítačových sítí a jejich výhody a nevýhody při tvorbě bezpečné architektury. Navrhnout vhodnou topologii počítačové sítě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyjmenovat a popsat druhy komunikačních protokolů a jejich základní specifikace	Ústní ověření
c) Popsat principy logické a fyzické stavby sítě	Ústní ověření
d) Popsat metody ověřování úrovně bezpečnosti systému – audit, penetrační testy, zátěžové testy, typická selhání a reakce na ně v oblasti architektury systému	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Principy realizace jednotlivých bezpečnostních opatření podle zákona o kybernetické bezpečnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat obecně platný přístup k implementaci bezpečnostních opatření podle zákona č. 264/2025 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů, (přístup na základě analýzy rizik, přiměřenosti)	Ústní ověření
b) Vysvětlit princip kontinuálního zlepšování a plánování	Ústní ověření
c) Dle konkrétního zadání vyjmenovat a popsat aplikaci alespoň pěti vhodných technických opatření podle vyhlášky č. 409/2025 Sb., o bezpečnostních opatřeních poskytovatele regulované služby v režimu vyšších povinností, ve znění pozdějších předpisů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

Autorizovaná osoba informuje žadatele písemnou formou v předstihu minimálně 7 dní o vybraných technologiích (HW a SW) a platformách zvolených pro vykonání zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Pokyny ke způsobům ověřování

Kritéria hodnocení, u kterých je jako způsob ověření uvedeno **písemné ověření**:
Uchazeč na začátku zkoušky prokáže znalosti písemným testem obsahujícím 60 otázek a trvajícím 120 minut.
Pravidla pro aplikaci testů:
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu.

Musí přitom být splněna následující pravidla:

- Testy pro jednotlivé uchazeče musí být vygenerovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo možné vytvářet dostatečné počty různě sestavených testů.
- Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium, u kterého je uveden písemný způsob ověření, alespoň jednu otázku.

Za úspěšné splnění testu se považuje 70 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Autorizovaná osoba vypracuje soubor 180 testových otázek, zaměřených na ověření znalostní složky vybraných odborných způsobilostí:

- **Uplatňování principů návrhu architektury informačních systémů se zohledněním požadavků kybernetické bezpečnosti**, kritérium a) 30 otázek.
- **Orientace v pojmech a definicích z oblasti návrhu architektury informačních systémů**, kritérium b) 60 otázek.
- **Kapacitní plánování při návrhu architektury kybernetické bezpečnosti**, kritérium a) 30 otázek, kritérium b) 30

otázek.
- **Začlenění řízení rizik do architektury kybernetické bezpečnosti**, kritérium b) 30 otázek.

Autorizovaná osoba zajistí vygenerování náhodného testu pro každého uchazeče, který bude sestaven ze 60 otázek s následujícím zastoupením jednotlivých oblastí dle odborných způsobilostí:
- **Uplatňování principů návrhu architektury informačních systémů se zohledněním požadavků kybernetické bezpečnosti**, kritérium a) 10 otázek.
- **Orientace v pojmech a definicích z oblasti návrhu architektury informačních systémů**, kritérium b) 20 otázek.
- **Kapacitní plánování při návrhu architektury kybernetické bezpečnosti**, kritérium a) 10 otázek, kritérium b) 10 otázek.
- **Začlenění řízení rizik do architektury kybernetické bezpečnosti**, kritérium b) 10 otázek.

Testové otázky budou uzavřené, sestavené ze tří odpovědí, z nichž pouze jedna je správná. Všechny otázky jsou bodově rovnocenné.

Autorizovaná osoba zajistí, aby všichni uchazeči plnili test zcela samostatně. V daném termínu před danou zkušební komisí mohou absolvovat test najednou všichni uchazeči.

Kritéria hodnocení, u kterých je jako způsob ověření uvedeno **ústní ověření**:
- jsou ověřována formou individuálního pohovoru obou členů zkušební komise s uchazečem, tj. s vyloučením možnosti, že by odpovědi aktuálně zkoušeného uchazeče slyšel jiný uchazeč / ostatní uchazeči,
- tato kritéria se ověřují například v odděleném samostatném prostoru (místnosti) nebo takovým způsobem, kdy je zaručeno individuální zkoušení uchazeče.

Autorizovaná osoba vypracuje soubor 5 zadání určených pro splnění následujícího kritéria ve složení:
- **Principy realizace jednotlivých bezpečnostních opatření podle zákona o kybernetické bezpečnosti**, kritérium c) – 5 zadání.

Autorizovaná osoba zajistí náhodný výběr jednoho zadání pro výše uvedené kritérium. Uchazeč podle zadání přednese odpověď v ústním ověření a odpoví na následné otázky.

Kritéria hodnocení, u kterých je jako způsob ověření uvedeno **praktické předvedení a ústní ověření**:
Autorizovaná osoba vypracuje soubor 5 zadání určených pro splnění následujícího kritéria ve složení:
- **Orientace v pojmech a definicích z oblasti návrhu architektury informačních systémů**, kritérium a) – 5 zadání.

Autorizovaná osoba zajistí náhodný výběr jednoho zadání pro výše uvedené kritérium. Uchazeč nejprve prakticky předvede požadovanou činnost podle zadání a poté (nikoliv však nutně bezprostředně) na pokyn zkušební komise svou činnost obhájí, odpoví na otázky.

Specifické pokyny k vybraným odborným způsobilostem a kritériím:
K ověření odborné způsobilosti **Kapacitní plánování při návrhu architektury kybernetické bezpečnos*ti*,** kritérium c) autorizovaná osoba vytvoří 3 případové studie, z nichž si uchazeč při zkoušce vylosuje jednu. Výsledek řešení případové studie zpracuje uchazeč písemně na místě a následně postoupí k ústnímu ověření.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů. Všichni členové komise musí být přítomni u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tento požadavek:
Vysokoškolské vzdělání magisterského stupně, vyškolení dle požadavků § 5 vyhlášky č. 409/2025 Sb., o bezpečnostních opatřeních poskytovatele regulované služby v režimu vyšších povinností, ve znění pozdějších předpisů, a nejméně 5 let prokázané odborné praxe v činnostech architekta kybernetické bezpečnosti.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost, nukib.gov.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Učebna odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům, stoly, židle,
- psací potřeby, papír,
- soubor testových otázek a soubor 3 případových studií,
- stolní počítač nebo notebook (dostatečně výkonný natolik, aby zajistil plynulý provoz aplikací) s aktuálním operačním systémem, kancelářský software, internetové připojení,
- dataprojektor, plátno, flip-chart.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 10 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 7 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Celková doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 120 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Network Security Monitoring Cluster, družstvo
- AXENTA, a. s.
- Jihomoravský kraj

Hodnoticí standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.